

Protokół

obrad sejmowych z dnia 1. Marca 1866.

Posiedzenie czterdzieste.

Obecni: Marszałek książę Sapieha.

Sekretarze: Posłowie Paszkowski i hr. Wndzicki Ludwik.

Komisarz rządowy: c. k. radca dworu Possinger.

Posłów obecnych na początku 118, w ciągu posiedzenia 125.

Marszałek otwiera posiedzenie o godzinie 11³/₄.

Protokół posiedzenia z dnia 28. Lutego odczytany został i przyjęty.

Otrzymał urlop ośmiodniowy od Marszałka poseł Tarczanowski.

Odczytano dalszy ciąg petycyj do Sejmu wniesionych aż do Nr. 1.778. włącznie. — Petycye do właściwych komisij należące, do tychże komisij odesłanemi zostały.

Poseł Dnbs uprasza, aby petycya wymieniona pod Nr. 1.778. przełożonych gminy wyznania mojzeszowego, o zmianę w statucie dla miasta Lwowa, bez zwykłych formalności zaraz do komisji statutowej miejskich odesłaną była. Izba przychyliła się do tego życzenia.

Złożono do łaski marszałkowskiej wniosek posła Henryka hr. Wodzickiego następujący:

„Wysoka Izba raczy uchwalić: Poleca się komisji administracyjnej przedłożenie Sejmowi wniosków celem uzyskania:

1. aby dodatki do podatków rządowych przez kolej żelazną Karola Ludwika, dotąd na rzecz gminy Wiednia i Niższej Austrii płacone, na rzecz kraju, który tą kolej przerzyna, opłaczanemi były;
2. aby też dodatki do podatków od kolei żelaznych teraz się budujących, lub w przyszłość budować się mających w Galicyi, na rzecz kraju opłaczanemi były.“

Na życzenie wnioskodawcy Izba zgadza się na to, aby ten wniosek bez dalszej formalności odesłany został do komisji administracyjnej, jako tej, której przekazany jest wniosek posła Smolki, tyczący się zarządu kolei żelaznych.

Z porządku dziennego przychodzi sprawozdanie komisji dla spraw Wydziału krajowego o wniosku Wydziału krajowego, tyczącym się zmiany §. 13. statutu krajowego. Sprawozdawca odczytuje wniosek komisji następujący:

„Wysoki Sejm zechce z zachowaniem §. 38. statutu krajowego, i z zastrzeżeniem Najwyższej sankcyi Jego C. K. Apostolskiej Mości uchwalić:

po drugim ustępie §. 13. statutu krajowego ma być domieszczonego dodatek następującej osnowy:

„Gdyby jednakże zastępca właściwy członka Wydziału krajowego, przez całe Zgromadzenie sejmowe wybranego, z powodu powyższych przeszkód zastępstwa objąć nie mógł, natenczas zająć może jego miejsce którykolwiek inny zastępca przez całe Zgromadzenie sejmowe wybrany.“

Przed głosowaniem konstataje Marszałek, iż obecnych jest posłów 120, a przeto wedle §. 38. statutu krajowego może być uchwaloną zmiana statutu krajowego.

Wniosek komisji jednomyślnie jest przyjęty.

Trzecie czytanie natychmiast przedsięwzięte i również równomyślnością wniosek ten jest przyjęty.

Poseł Rydzowski wnosi następnie sprawozdanie komisji, wybranej dla spraw Wydziału krajowego, w przedmiocie udzielenia się mającej Wydziałowi krajowemu instrukcyi, przedstawiając projekt tejże in-

strukcyi z zmianami przez komisję zrobionemi. — Wniosek posła Gniewosza, aby projekt ten czytany był tytułami, przy których oznajmione być mają poprawki, uchylony.

Przyjęty jest tytuł ze zmianą wniesioną przez posła Zyblikiewicza:

„Instrukcyja dla Wydziału krajowego, wydana przez Sejm krajowy stosownie do postanowienia §. 32. statutu krajowego.“

§. 1. przyjęty według brzmienia projektu.

§. 2. przyjęty według brzmienia projektu, po uchyleniu wniosku posła x. Pawlikowa, usunięcia w pierwszym ustępie wyrazów „całość kraju“.

§. 3. przyjęty według projektu z opuszczeniem na wniosek posła Kraińskiego wyrazu „bezpośredniej“.

§. 4. ustęp pierwszy przyjęty według projektu, po uchyleniu poprawki posła Kraińskiego, dodania po słowach „do woli fundatorów“ ustępu dalszego „przyjmując za podstawę dokumenta fundacyjne“. — Ustęp drugi, zaczynający się od wyrazów: „Zmiany co do sposobu wykonywania fundacyi“, na wniosek sprawozdawcy uchylony.

§§. 5. i 6. przyjęte według projektu.

§. 7. przyjęty według projektu, po uchyleniu wniosku posła Kraińskiego, aby do alinei a) zamiast „majątku krajowego“ użyć wyrażenia „majątku do kraju należącego“.

§. 8. przyjęty według projektu.

§. 9. przyjęty według projektu, po uchyleniu wniosku posła Laskowskiego, aby rozrządzalność w nieprzewidzianych razach Wydziałowi krajowemu z 30.000 zł. podnieść na 50.000 zł.

§. 10. przyjęty według projektu po uchyleniu poprawki posła Kraińskiego, aby w miejsce wyrazu „oszczędność“ użyć wyrazu „zaoszczędzenie“ oraz w miejscu wyrazu „nie łobór“ użyć wyrazu „deficyt“ niemniej poprawki posła hrabiego Borkowskiego zamiast wyrazu „oszczędność“ użyć wyrazu „oszczędności“.

§. 11. przyjęty według projektu po usunięciu poprawki posła Skrzyńskiego, aby w pierwszym ustępie po wyrazach „lokować na prowizję“ opuścić resztę ustępu, — i poprawki posła x. Ginilewicza, aby zamiast wyrazów „w listach zastawnych galicyjskiego stanowego Towarzystwa kredytowego“ umieścić: „w wartościach papierowych, które stoją pod gwarancją c. k. Rządu.“

§. 12. przyjęty według projektu.

§. 13. przyjęty według projektu, z poprawką posła Boczkowskiego, co do zwrotu podać aspirantom, jak następuje: „aspirantom zaś nieuwzględnionym po zapadłej nominacji podania ich zwrócić.“

§§. 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31. i 32. przyjęte są według projektu.

§. 33. przyjęty według projektu, po uchyleniu wniosku posła x. Trzeszczakowskiego po wyrazach „za skutki błędu w jakiby“ dodać wyraz „umyślnie.“

§§. 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41. i 42. przyjęte według projektu.

§. 43. przyjęty według projektu po uchyleniu poprawki posła Laskowskiego, aby §. ten brzmiał: „Marszałek rozbiera koncept ekspedycyi, żąda w razie wątpliwym wyjaśnienia od członków Wydziału, poprawia uchybienia w stylizacyi i udziela wtedy tylko swego „Expediatur“, gdy wszystko znalazł w porządku.“

§§. 44., 45., 46., 47., 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 55., 56. i 57. przyjęte według projektu.

§. 58. przyjęty po uchyleniu poprawki posła x. Łozińskiego do pierwszego ustępu w wyrazach: „Wydział krajowy ogłasza konkursy na obsadzenie posad urzędników i sług, które przez Sejm na etacie umieszczone zostały, i mianuje z ubiegających się na te miejsca najwięcej zasługujących, z uwzględnieniem sprawiedliwym obu dwóch narodowości (ruskiej i polskiej) — jednakże . . .“ i t. d.

§§. 59., 60., 61., 62., 63. i 64. przyjęte według projektu.

§. 65. przyjęty według projektu po uchyleniu poprawki posła x. Ginilewicza, aby po wyrazach „do powszechnej wiadomości“ zamiast przez urzędową Gazetę lwowską w języku krajowym wychodzącą umieścić przez Gazety w Lwowie wychodzące ruskie i polskie w obu dwóch językach.“ Poprawka ta przez głosowanie nad nią w dwóch częściach upadła.

§. 66. przyjęty podług projektu.

Cała instrukcja dla Wydziału krajowego, objęta w 66. paragrafach, w trzecim czytaniu jest także przyjęta.

Marszałek zamyka posiedzenie o godzinie 2³/₄ — zapowiadając posiedzenie następane na dzień 2. Marca z porządkiem dziennym następującym:

1. Sprawozdanie komisji, o etacie urzędników i sług Wydziału krajowego.
2. Sprawozdanie komisji administracyjnej, o wniosku posła Staracha co do kosztów sanitarnych.
3. Pierwsze czytanie wniosku posła Kowbasiuka, o *jura stolae*.
4. Pierwsze czytanie wniosku posła Rusieckiego, o mesznie.
5. Pierwsze czytanie wniosku posła x. Trzeszczakowskiego, o seminariach nauczycielskich.
6. Pierwsze czytanie wniosku posła Krzysztofowicza, o statucie dla miasta Stanisławowa.

L. Sapięha w. r.

F. Paszkowski w. r.

Hr. L. Wodzicki w. r.

Dalszy ciąg petycyj do dnia 1. marca 1866. r. wniesionych do Sejmu:

1726. Hr. Dembińska Wanda, właścicielka dóbr Zernica wyżna, przez posła Ludwika Skrzyńskiego, o potrzebie siedziby urzędu powiatowego w Lisuku.
1727. Gmina Witowce, przez posła Hebdę, o zabranie gruntów.
1728. Gmina Będzieszyna, przez posła Hebdę, w sprawie katastralnej.
1729. Gmina Woszczańce, przez posła x. Nehrebeckiego, o zapomogę.
1730. Gmina Pobereże, przez posła Koroluka, o zapłatę za przerobne dwie koło gościńca.
1731. Miasto Lwów, przez posła Smolkę, o zwiększenie liczby posłów lwowskich na Sejm krajowy.
1732. Gmina Opary, przez posła Krawcowa, o różne pokrzywdzenia ze strony skarbu.
1733. Gmina Rybczyce, przez posła Krawcowa, o wzbronienie użytku z lasów i pastwisk dworskich.
1734. Mieszkańcy powiatu Mogiła, przez posła x. Ruczkę, o wybudowanie gościńca.
1735. Gmina Węgrce, przez posła Szumańczowskiego, o zapłatę za drzewo, węgle i światło dane wojsku w r. 1863. i 1864.
1736. Gminy Sielnica i Łączki, przez posła hr. Alfreda Potockiego, przedstawiają, że Dniecko stosowniejsze miejsce na siedzibę urzędu powiatowego, niż Brzozów.
1737. Gmina Nozdrzec, przez posła x. Stępka, by wydatki kościelne z funduszu religijnego opłacane były.
1738. Gminy Czarnokońce i Czarnokoniecka Wola i inne, przez posła Geringera, o zapłatę za robocizną przy gościńcach.
1739. Miziumski Józef, przez posła Geringera, o przyłączenie włości Dawidkowce i Słobndki do powiatu husiatyńskiego.
1740. Konkurenci do drogi skalsko-czortkowskiej, przez posła Geringera, o samowolne przeniesienie rogatek przez władzę obwodową.
1741. Kęszycki Józef i Schnnrpfeil Julian, inspektorowie dróg, przez posła Geringera, o zaliczki na ukończenie dróg krajowych.
1742. Gmina Pianowice, przez posła Ławrowskiego, o zapomogę.
1743. Gmina Nadyby, przez posła Ławrowskiego, o zapomogę.
1744. Gmina Olszanik, przez posła Ławrowskiego, o zapomogę.
1745. Gmina Dyniska, przez posła Demkowa, o uregulowanie służebnictw.
1746. Gmina Bilcze, przez posła Dwolińskiego, o prawo wřębu i prawo do pastwisk dworskich.
1747. Gminy Wróblaczyn i Rnda, przez posła Pawęckiego, o spieszne uregulowanie służebnictw.
1748. Gminy Moszczenica i Mszonka, przez posła Rydzowskiego, o odpisanie podatków i danie ubogim zarobku.
1749. Gmina Żmigrod z przyległościami, przez posła Rydzowskiego, o odłączenie gminy izraelskiej od chrześcijańskiej.
1750. Gmina Lackie wielkie, przez posła Hubickiego, o zapomogę.
1751. Schwieger Andrzej, przez posła Boczkowskiego, o pożyczkę.
1752. Gmina Turzyłów, przez posła Hoppena, o dozwoleńie nżytku surowicy.
1753. Gmina Turzyłów, przez posła Hoppena, o zapomogę.
1754. Gmina Turzyłów, przez posła Hoppena, o przydzielenie do powiatu kałuskiego.
1755. Gmina Turzyłów, przez posła Hoppena, o stanowcze orzeczenie liczby rekrutów rocznie odstawiać się mających.
1756. Gmina Turzyłów, przez posła Hoppena, o zmniejszenie opłat spadkowych.
1757. Gminy Hoszany, Koropuz i inne, przez posła x. Nehrebeckiego, o uwolnienie od konkurencyi do drogi hoszańskiej.
1758. Gmina Kobylnica ruska, przez posła Janowskiego, o zapomogę.
1759. Gmina Jasionów, przez posła Zahorojkę, o pożyczkę.
1760. Gmina Łodyczyn, przez posła x. Kuryłowicza, o zapomogę i wstrzymanie egzekucyi za podatki.
1761. Gmina Sokolniki, przez posła x. Kuryłowicza, o pożyczkę.

1762. Gmina Wojniłów, przez posła Zyblikiewicza, o pozostawienie urzędu powiatowego tamże.
1763. Gmina Rnski, przez posła Starncha, o zapomogę.
1764. Gmina Sokołowa Wola, przez posła Starucha, o zapomogę.
1765. Gmina Zahoczewie, przez posła Starucha, o zapomogę.
1766. Gmina Nowosiółki Bal, przez posła Starucha, o zapomogę.
1767. Miasto Czortków, przez posła hr. Russockiego, o zmianę ustawy wyborczej.
1768. Gmina Zalesie, przez posła Żabińskiego, o prawo wrębu do lasów dworskich w Łącku.
1769. Gmina Zalesie, przez posła Żabińskiego, o prawo wrębu do lasów dworskich w Kamienicy.
1770. Gmina Trupczyn, przez posła Andrejczuka, o wynagrodzenie za robociznę przy gościńcu.
1773. Gmina Babińce, przez posła Andrejczuka, o wynagrodzenie za robociznę koło gościńców.
1774. Gmina Babińce, przez posła Andrejczuka, o zabranie gruntów.
1775. Gmina Trupczyn, przez posła Andrejczuka, o zabranie gruntów.
1777. Gmina Dźwiniaczka, przez posła Andrejczuka, o zabrane grunta.
1778. Gmina Dźwiniaczka, przez posła Andrejczuka, o zapłatę za robociznę przy gościńcach.
1779. Gmina Michałówka, przez posła Andrejczuka, o zabranie jej gruntów.
1780. Gmina Michałówka, przez posła Andrejczuka, o wynagrodzenie za robociznę koło gościńców.
1782. Przełożeni gminy wyznania mojżeszowego, przez posła Dubsza, o zmianę w projektowanym statucie dla miasta Lwowa, dotyczącą usunięcia ograniczeń dla tej gminy tamże zawartych.
- Z tych liczby: 1.729, 1.731, 1.742, 1.743, 1.744, 1.748, 1.750, 1.751, 1.753, 1.758, 1.759, 1.760, 1.761, 1.763, 1.764, 1.765, 1.766, 1.767 odsełają się wprost do Wydziału krajowego;
- liczby zaś: 1.726, 1.727, 1.739, 1.754, 1.762 do komisji dla sprawy administracyjnego podziału kraju;
- nareszcie liczba 1.728 do komisji katastralnej.
-

